

umicore
materials for a better life

Milieujaarverslag 2001

Hoboken

Beste lezer,

Het is ons een genoegen om voor de derde keer het milieujaarverslag aan U voor te stellen.

De bedoeling blijft onze werknemers en onze omwonenden op een correcte manier te informeren over wat zich in het bedrijf afspeelt en welke de effecten ervan zijn op de nabije omgeving.

Enkele belangrijke feiten van het voorbije jaar :

- ▶ verdere afname van de concentraties zware metalen in de omgeving
- ▶ afname van de dioxine-uitval
- ▶ start van de geluidssaneringen.

We zouden het op prijs stellen dit jaarverslag met U te bespreken op volgende infovergaderingen :

- ▶ 3 juni 2002 om 19u30 in het dienstencentrum Victor De Bruyne, P.H. Spaaklaan 5 te Hoboken, voor de inwoners van Vinkenvelden en Nachtegalenhof
- ▶ 5 juni 2002 om 19u30 in de zaal Gildenhuis, Kapelstraat 296 te Hoboken, voor de inwoners van Moretusburg en Hertogvelden.

We rekenen op uw actieve aanwezigheid.

De directie

Lucht: emissies

De emissies langs de schouwen zitten min of meer aan het laagste niveau dat technisch haalbaar is

We hebben in Hoboken zowat 45 schouwen en op basis van vele meetresultaten wordt de totale gemiddelde emissie berekend. Nevenstaande grafieken tonen de evolutie van deze emissies.

Opnieuw blijkt dat we ver beneden de genormeerde waarden blijven. Er zijn ook geen grote wijzigingen t.o.v. vorig jaar. Dit is normaal daar de schoorsteenemissies van de metalen min of meer aan het laagste niveau zitten dat momenteel technisch haalbaar is.

Er blijft nog één schoorsteen waar nog een relevante emissieverlaging kan gebeuren, nl. deze van de Edelmetaalconcentratie. Hieraan wordt gewerkt en de technisch vrij complexe realisatie wordt ten vroegste verwacht tegen einde 2003.

Naast de geleide emissies (schoorstenen) hebben we ook niet-geleide emissies. Dit zijn de emissies vanuit industriële gebouwen, vanaf onze terreinen, vanaf de wegen,

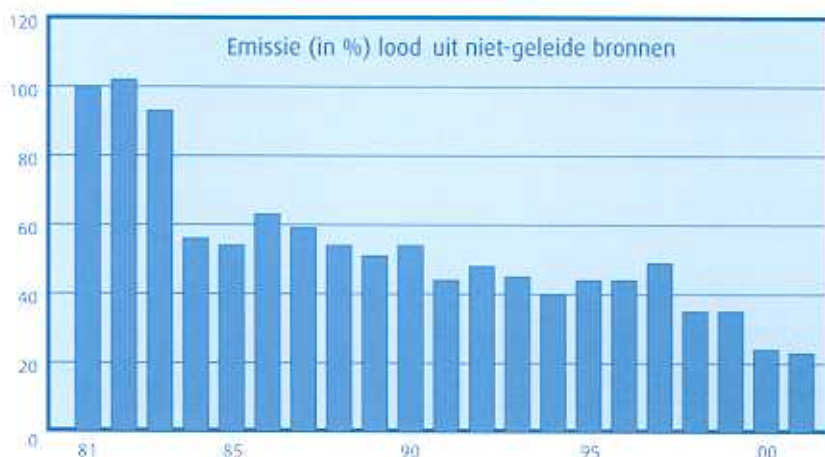
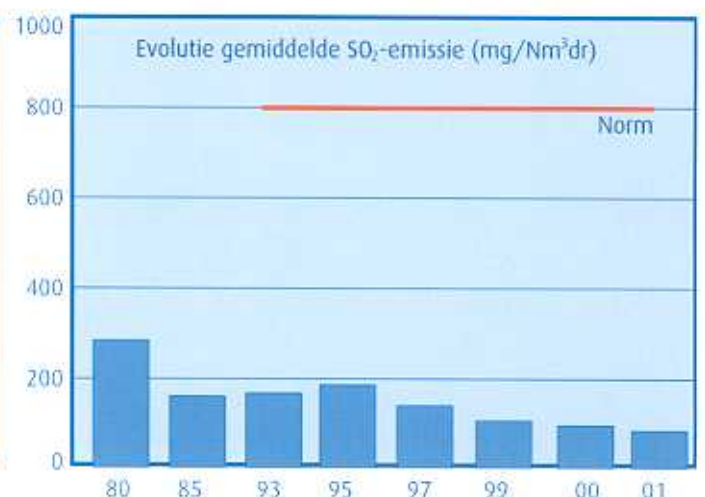
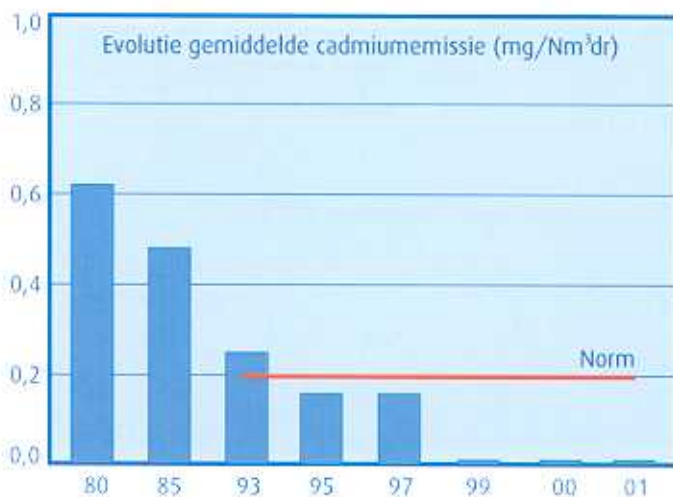
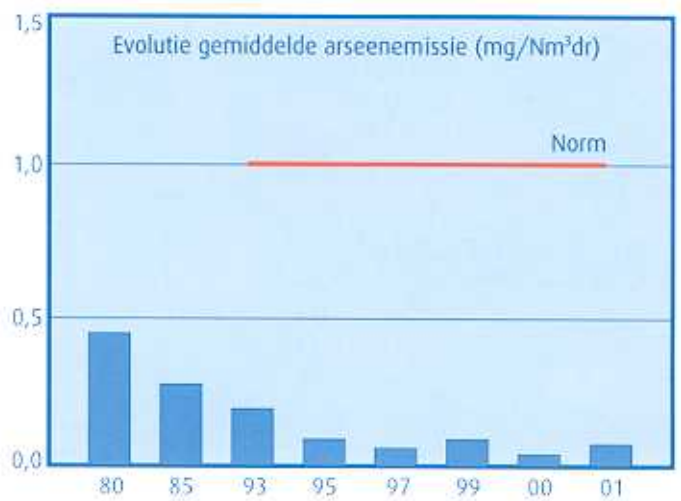
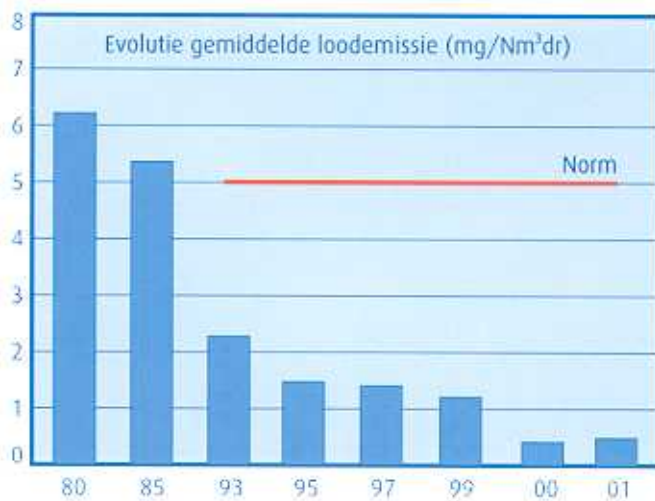
Bijgevoegd staafdiagram geeft de berekende (meten is niet

mogelijk) hoeveelheden gedurende de laatste jaren.

Er wordt momenteel gewerkt aan maatregelen om dit soort van emissies verder te verlagen.

Momenteel zijn op dit vlak twee studies in uitvoering. In een eerste studie wordt onderzocht hoe de impact van de niet-geleide emissies van de Loodraffinaderij (gelegen naast de Curiestraat) op de woonomgeving kan verlaagd worden. Ook wordt nagezien hoe de stofverspreiding door het lossen, laden en stockeren van grondstoffen kan verlaagd worden.

Voor beide projecten verwachten we de realisatie tegen ten vroegste einde 2003.

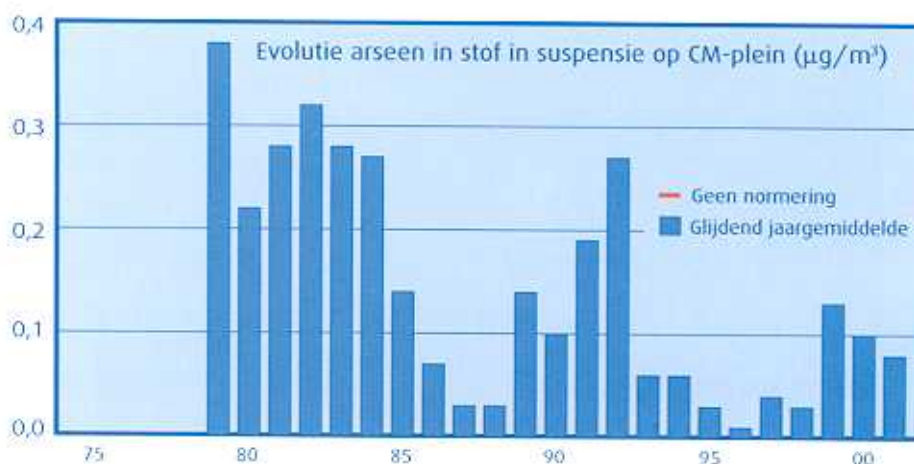
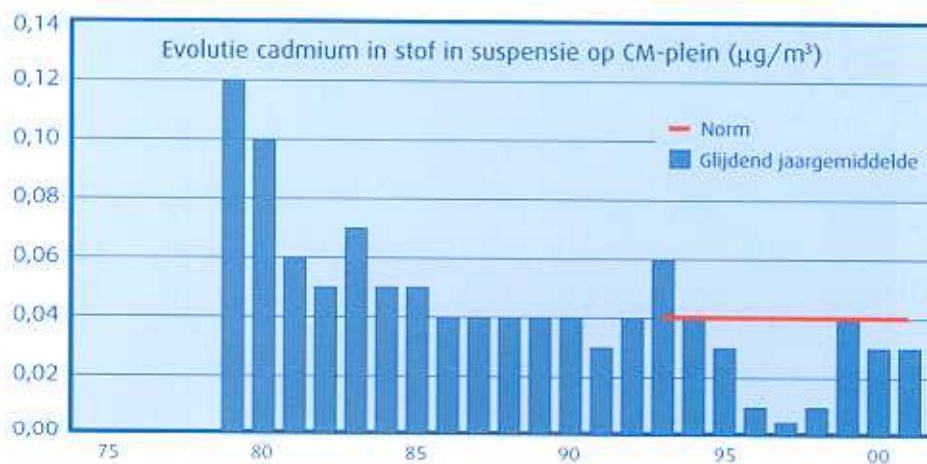
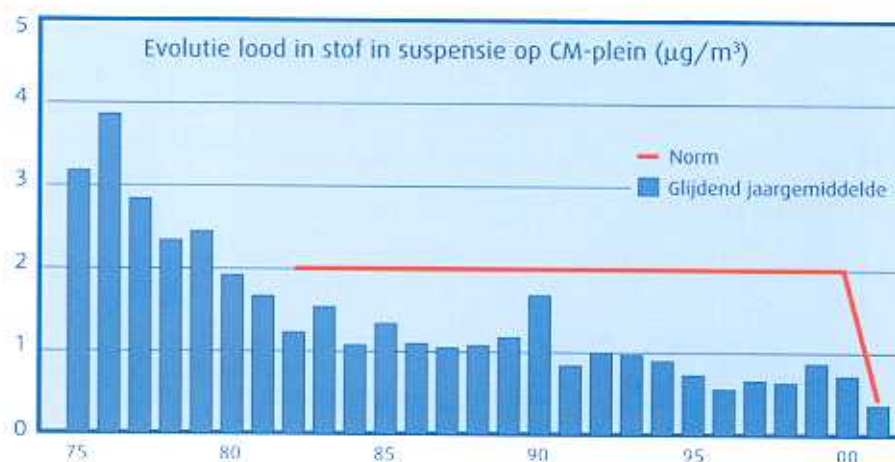

1) Bovenstaande grafieken geven een beeld van de evolutie van de gemiddelde schoorsteenemissies

2) Een schatting van de niet-geleide emissies wordt hiernaast in beeld gebracht

Lucht: immissies

De immissiewaarden evolueren in gunstige zin

Stof in suspensie

Hiernaast vindt U de evolutie van de jaargemiddelden op het dak van de school aan het Constant Meunierplein.

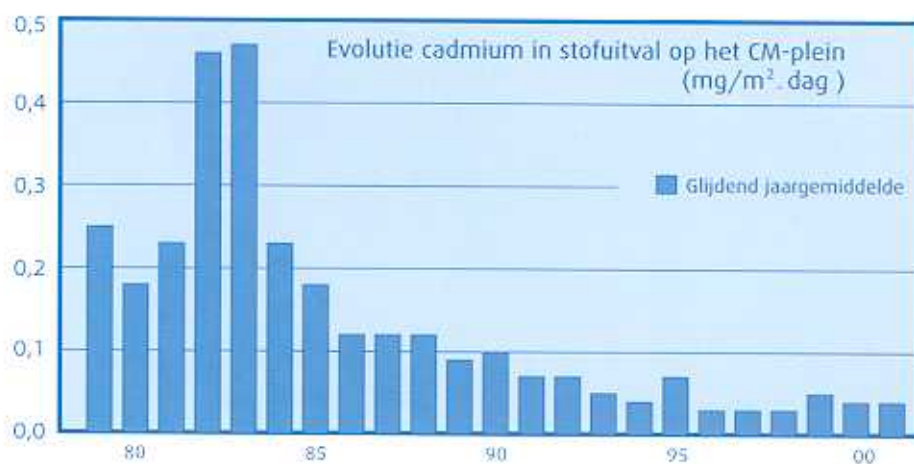
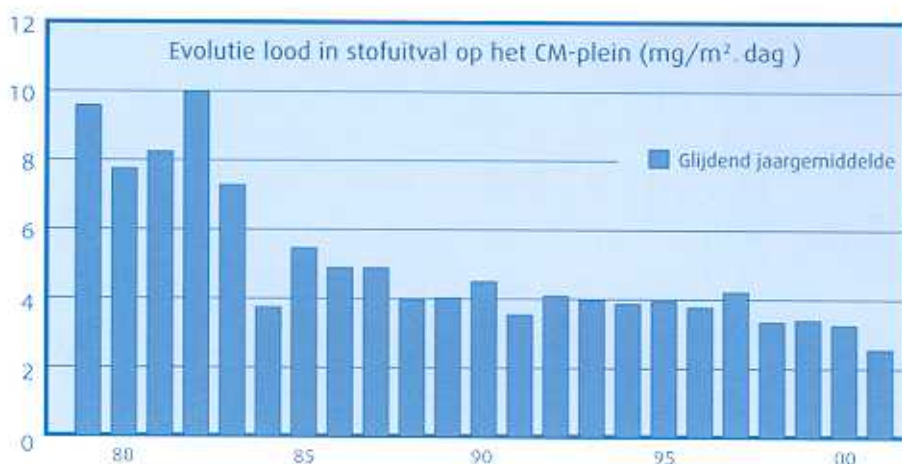
Opmerkelijk is de wijziging van de norm voor lood (van $2 \mu\text{g}/\text{m}^3$ naar $0,5 \mu\text{g}/\text{m}^3$ met een overgangperiode tot 2005) alsook het feit dat we op het Constant Meunierplein voor het eerst beneden deze $0,5 \mu\text{g}/\text{m}^3$ als jaargemiddelde gebleven zijn.

Stofuitval

De meetresultaten op het dak van de school op het Constant Meunierplein worden eveneens grafisch voorgesteld.

De evolutie van de jaargemiddelden verloopt gunstig.

Het verminderen van de niet-geleide emissies moet resulteren in een verdere afname van de uitval.

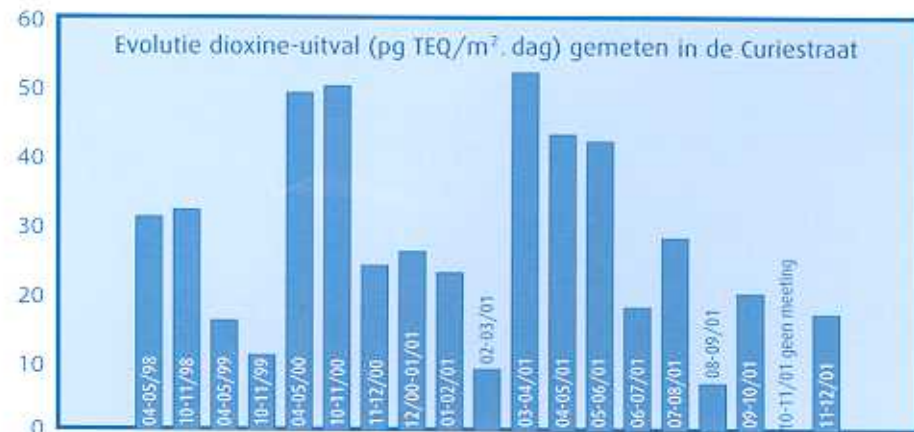
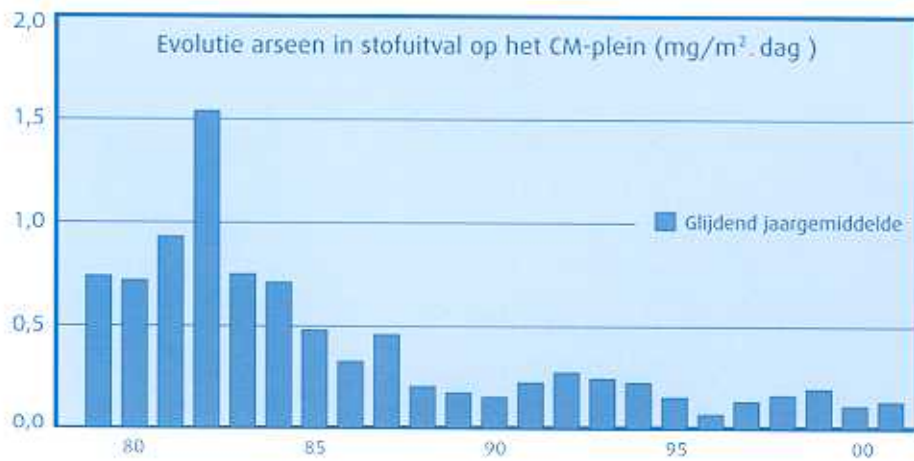
Dioxines

De studie voor de herkomstbepaling van de dioxineuitval, door de firma SGS begonnen in juli 2001, loopt tot juni 2002.

Het zal dus pas in ons volgend jaarverslag zijn dat de resultaten hiervan kunnen besproken worden.

Ondertussen werden op basis van de voorlopige resultaten toch reeds enkele maatregelen genomen met blijkbaar gunstig gevolg. Dit blijkt uit de grafiek rechtsonder over de evolutie van de dioxineuitval gemeten door de Vlaamse Milieu-maatschappij (VMM) in de Curiestraat.

Ook op de dioxineuitval wordt een gunstig effect verwacht van de vermindering van de niet-geleide emissies.

Water

Ondanks goede resultaten worden alternatieven onderzocht

Waarden in mg/l	Norm	1998	1999	2000	2001
Lood	1	0,04	0,02	0,02	0,03
Koper	3	0,06	0,13	0,05	0,03
Cadmium	0,2	0,05	0,01	0,003	0,002
Arseen	1	0,09	0,13	0,14	0,10
Antimoon	5	0,26	0,07	0,31	0,08
BOD	geen	9,29	2,52	2,76	1,92
COD	250	36	79	64	57
Stikstof (NO ₂ +NO ₃ als N)	125	59	81	49	48

De waterzuivering kan voor 2001 opnieuw goede resultaten voorleggen. Door de waterkwaliteit meermaals per dag te controleren, kunnen we tijdig ingrijpen in het proces en normoverschrijdingen voorkomen.

De evolutie van de concentraties in mg/l in het spuiwater vindt u terug in de tabel hierboven.

In samenwerking met Umicore Research worden momenteel verbeteringen en/of alternatieve processen onderzocht, dit ondanks de goede prestaties die we vandaag optekenen.

Geluid

Eerste maatregelen uitgevoerd

In het vorig milieujarverslag berichtten we uitgebreid over de resultaten van de geluidsstudie die door SGS werd uitgevoerd.

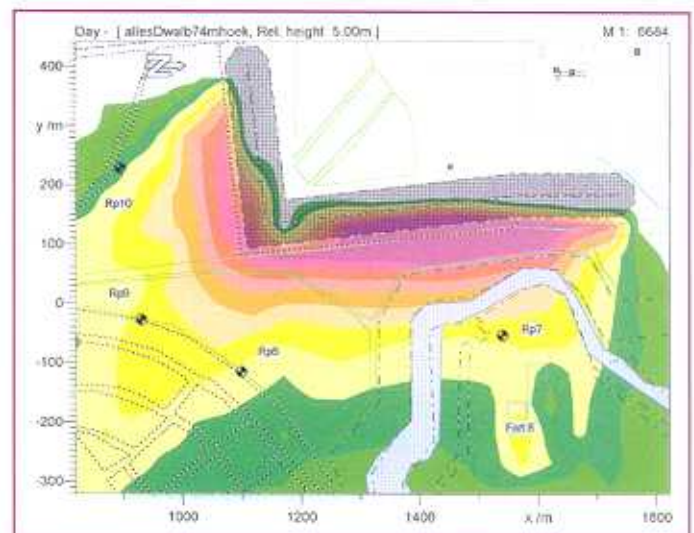
Als vervolg op deze studie werden een aantal maatregelen onderzocht om de geluidsproblemen in de Curiestraat te bestrijden. De luidruchtigste bronnen zullen aangepakt worden en op het ogenblik dat U deze regels leest, zijn een aantal maatregelen reeds uitgevoerd.

Zo werd er een omkasting geplaatst rond een grote ventilator, werd een andere ventilator vervangen door een nieuwe voorzien van een demper en werden er nog 2 andere dempers geplaatst (zie foto's hiernaast). In de Loodraffinaderij werd reeds een bijkomend rolluik geïnstalleerd, zodat nu alle in- en uitgangen aan de noordzijde van het gebouw kunnen gesloten blijven. Ook werd een luidruchtige zeefmachine, die buiten opgesteld was, verwijderd. Tenslotte is er een oplossing gevonden voor het gebrom dat afkomstig is van de naverbrandingsinstallatie van de hoogovengassen.

Andere maatregelen die in de komende maanden zullen worden uitgevoerd, zijn het plaatsen van een geluidsisolerende noordwand aan de Loodraffinaderij en een geluidswerend scherm rond de koeltorens op het dak van de Edele Metalen. Na uitvoering van al deze maatregelen zullen er opnieuw metingen gedaan worden ter controle.

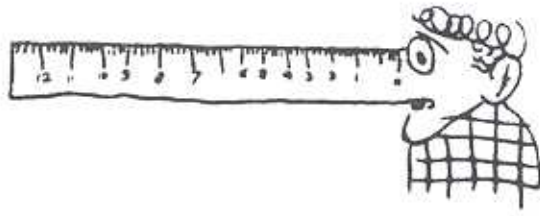
Aan de oostzijde van het bedrijf, langs de spoorweg, plannen we de bouw van een geluidswerende wal van 20 m hoog, die het geluidsniveau van het bedrijf richting Nachtegalenhof moet beperken. Hiervoor is de bouwvergunningsaanvraag lopende.

Situering van de geplande geluidswal

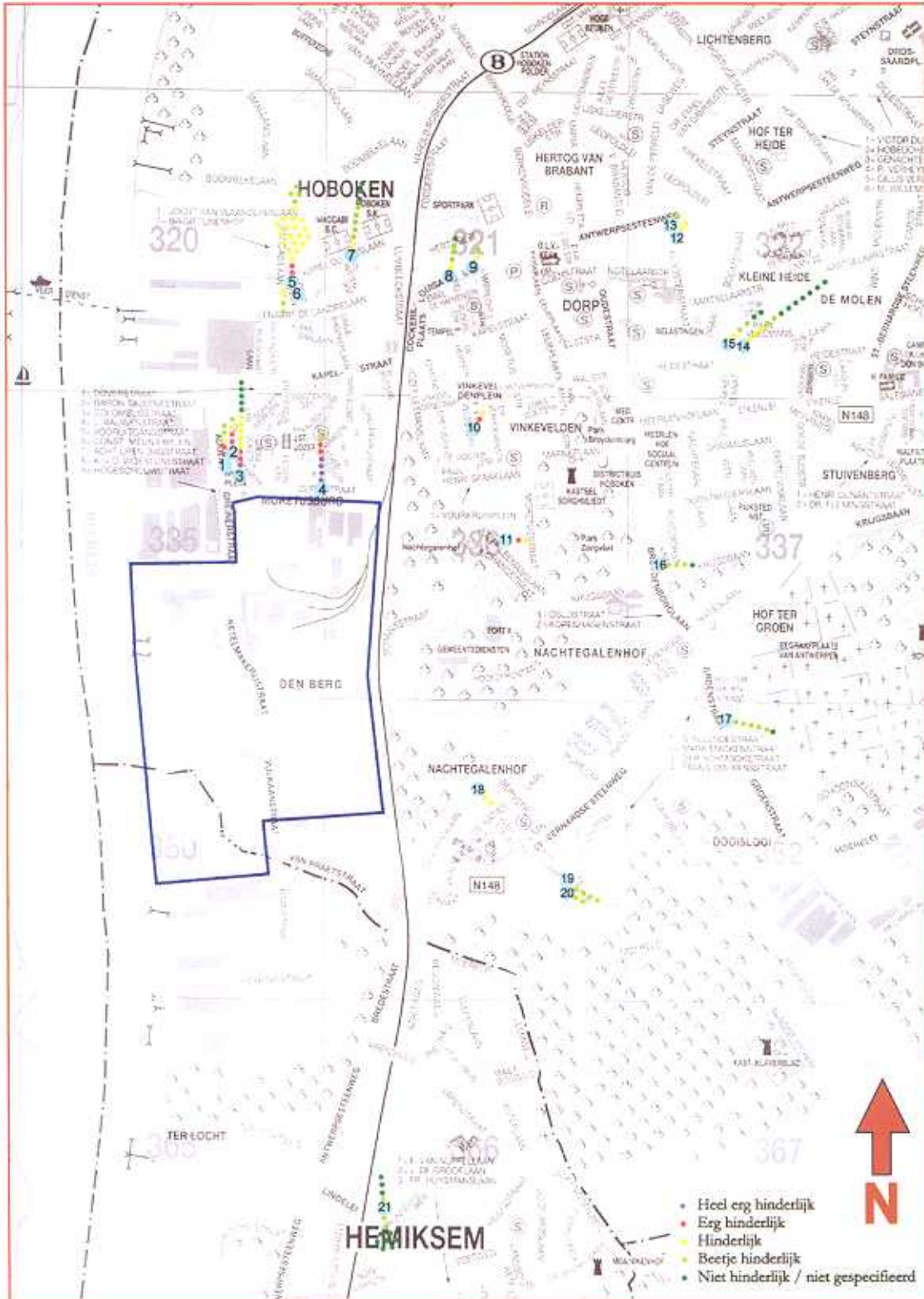

De beplating van de noordgevel van de Loodraffinaderij wordt vervangen door een geluidsisolerend type

Noteringen in het 'Geurdagboek' in kaart gebracht

Geur

Geurproblematiek in kaart gebracht

Begin 2001 startten de deskundigen van PRG een uitgebreid geuronderzoek. Opdracht was de bronnen in kaart te brengen die geurhinder kunnen veroorzaken, alsook een idee te krijgen van de omvang van de veroorzaakte hinder.

Schouwenonderzoek

In een eerste gedeelte van het onderzoek werden luchtmonsters van de schouwen genomen. In verschillende stappen werden deze beoordeeld op hun geurinhoud. Deze parameter, samen met het debiet van de schouw, leidde dan tot een rangschikking van de schouwen van hoge naar lage geuremissie.

Geurdagboek

Zijn schouwen met een hoge geuremissie nu ook de meest hinderlijke naar de omgeving toe? Is de monsternamen niet toevallig gebeurd op een moment dat er abnormaal weinig (of veel) geur werd geëmitteerd?

Om dit te onderzoeken werden 23 omwonenden op 17 woonplaatsen aangezocht om een geurdagboek bij te houden. Ze kregen hiervoor een korte opleiding door PRG, waarbij ze konden kennis maken met enkele van de sterkste geuren van onze schouwen. Gewapend met hun neus en met pen en

papier konden ze dan hun geurdagboek schrijven: 2 maal per dag staken ze hun reukorgaan in de wind en schreven ze op wat ze roken, dit gedurende een 4-tal maanden. Allen samen deden ze 4.427 waarnemingen, waarvan er bij 129 geur werd vermeld (3%). Hierbij werd een inschatting gegeven in 5 klassen van hinder, wat afgebeeld wordt op het kaartje.

Elk bolletje stelt een waarneming van geur voor, de kleurencode varieert volgens de mate van hinder:

- ▶ heel erg hinderlijk : paars
- ▶ erg hinderlijk : rood
- ▶ hinderlijk : geel
- ▶ een beetje hinderlijk : groen
- ▶ niet hinderlijk of niet gespecificeerd : donkergroen.

Besluiten

De sterkste hinder komt vooral ten noorden van de fabriek voor (5x heel erg hinderlijk – paarse bolletjes, 10x erg hinderlijk – rode bolletjes en 28x hinderlijk – gele bolletjes) in de wijken

Moretusburg en Hertogvelden (waarnemers 1 t/m 7). In noordoostelijke richting werden er 2 erg hinderlijke (rode bolletjes) en 4 hinderlijke (gele bolletjes) waarnemingen gedaan op kortere afstand (waarnemers 8 t/m 11).

Waar men de geuren toeschreef aan een bepaalde installatie, werden op korte afstand vooral Edele Metalen en Loodraffinaderij genoemd, op verdere afstand vooral Bemonstering en Edele Metalen en heel soms de zwavelzuurproductie. De ervaring van de deskundigen heeft echter geleerd voorzichtig te zijn met bronherkenning.

Verdere stappen

Gepoogd zal worden om sommige geuren toe te schrijven aan bepaalde bronnen, dit met de medewerking van enkele sterk gehinderde deelnemers. Het zal er dan finaal op aankomen om het verband te leggen tussen geurinhoud en bepaalde componenten in de luchtstroom.

Bodem

Een juridische regeling waarover de verschillende partijen het eens zijn is echt nodig om dit moeilijke project te doen lukken

Een bodemsaneringsproject dient uitgevoerd te worden in overeenstemming met het bodemsaneringsdecreet.

In dit kader werd er door Umicore met OVAM een convenant afgesloten. Wegens diverse administratieve en juridische obstakels kan tot op heden geen aanvang gemaakt worden met de effectieve uitvoering van een goedgekeurd saneringsproject.

We hopen nochtans op een doorbraak in dit dossier zodat werkelijk kan gestart worden met de interne sanering en met deze van Moretusburg.

We begrijpen dat dit voor de omwonenden veel te lang duurt, maar een correcte wettelijke regeling waarover de verschillende partijen het eens zijn is echt nodig om dit moeilijk project te doen lukken. Spijtig genoeg is deze er nu nog steeds niet.

Veiligheid en Gezondheid

Nimmer aflatende inspanningen leidden de laatste jaren tot een spectaculaire daling van de ongevalscijfers

Modern management houdt in dat de manier waarop men tot een eindproduct komt even belangrijk is als de kwaliteit van dat eindproduct zelf. Daarom stelt de directie van Umicore de veiligheid en gezondheid van haar personeel voorop. Het personeel wordt behoed voor arbeidsongevallen en gezondheidsrisico's door het constant beveiligen van de installaties, dit in samenwerking met een functioneel uitgebouwde preventiedienst. Het integrale personeel wordt bijgeschoold en opgeleid in veilig werken en preventief denken. Dat leidde de laatste jaren tot een spectaculaire daling van de ongevalscijfers.

Naast het eigen personeel doet Umicore permanent beroep op externe werknemers (aannemers) voor

onderhoudswerkzaamheden of voor de opbouw van nieuwe installaties. Het is hierbij geenszins de bedoeling risico's door te spelen naar het personeel van contractors. Daarom werd een sluitende procedure ontworpen om extern personeel te brieven, instrueren en begeleiden binnen het bedrijf. De aangetrokken contractors worden ook verplicht zelf oog te hebben voor mogelijke risico's en hun opdrachten op voorhand te omschrijven en te beveiligen. Werkzaamheden van aangetrokken aannemers worden achteraf steeds geëvalueerd, ook qua veiligheidshouding.

Permanent evalueren en bijsturen van het preventiebeleid maakt van Umicore een modern, veilig en aantrekkelijk bedrijf.

Klachten, vragen, opmerkingen, ... ?

**Aarzel niet om ons te bellen op het groen nummer 0800/93739.
Uw oproep wordt de klok rond beluisterd. Wij zorgen zo vlug mogelijk voor een antwoord.**

Umicore
Vestiging Hoboken
A. Greinerstraat 14
2660 Hoboken, België

Tel.: 03/821 71 11
Fax : 03/821 78 40
Groen nummer : 0800/93739
Web site: www.umicore.com